

Saksbehandler:
Cathrine Heisholt, telefon: 33 34 86 73
Kommuneutvikling

Regional plan for bærekraftig utvikling og Regional transportplan - høringsuttalelse

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for bygge- og arealsaker	23.11.2018	251/18
Utvalg for nærings- og samfunnsutvikling	22.11.2018	063/18
Formannskapet	26.11.2018	111/18
Bystyret	05.12.2018	145/18

Rådmannens innstilling

1. Tønsberg og Re kommuner berømmer Vestfold fylkeskommune (VFK) for et grundig arbeid med RPBA og RTP, og med et kunnskapsgrunnlag til de to planene som vil være til stor nytte for kommunene.
2. Tønsberg og Re kommuner slutter seg til forslag til RPBA og RTP på følgende vilkår:
 - a) Roller og ansvar må komme tydeligere frem, og VKF må tydeliggjøre lovhjemmelen til å kunne fremme innsigelse til de til sammen 46 retningslinjene. Samtidig bør detaljeringsgraden i flere av retningslinjene gjennomgås med tanke på at dette er en overordnet regional plan.
 - b) Revetal defineres som regionalt knutepunkt og regionalt prioritert vekstområde.
 - c) RPBA sikrer et handlingsrom for at Tønsberg/Re ved behov kan etablere kontorbedrifter i tråd med retningslinjene i et begrenset omfang ved Åskrysset.

22.11.2018 Utvalg for nærings- og samfunnsutvikling:

Møtebehandling:

Bent Kittelsen FRP fremmet følgende forslag som alternativ til rådmannens innstilling:
Saken taes til orientering.
Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Etter dette fattet UNS følgende vedtak:

UNS- 063/18 Vedtak:

Sakn taes til orientering.

23.11.2018 Utvalg for bygge- og arealsaker:

Møtebehandling:

Ida Sakshaug, H, fremmet følgende forslag:

1. Tønsberg og Re kommuner slutter seg til formålet med revisjon av RPBA og berømmer Vestfold fylkeskommune (VFK) for et grundig arbeid med kunnskapsgrunnlag til de to planene som vil være til stor nytte for kommunene.

2. Tønsberg og Re kommuner kan ikke slutte seg til forslag til revidert RPBA. Kommunestyret kan ikke akseptere retningslinjer som går ut over kravene i plan- og bygningsloven og innskrenker kommunens handlingsrom.

Bystyret og Kommunestyret forutsetter at:

a) Antall retningslinjer må reduseres. Hjemmelsgrunnlaget må fremkomme tydelig.

Retningslinjer utover lovens krav må endres til faglige råd.

b) Planforslaget justeres slik at det tydelig forholder seg til ansvarsfordelingen slik denne fremkommer i plan- og bygningsloven. Samtidig bør detaljeringsgraden i flere av retningslinjene gjennomgås med tanke på at dette er en overordnet regional plan.

c) Revetal defineres som regionalt knutepunkt og regionalt prioritert vekstområde.

d) RPBA sikrer et handlingsrom for at Tønsberg/Re ved behov kan etablere kontorbedrifter i tråd med retningslinjene ved Åskryset.

Steinar Solum, Sp, fremmet følgende forslag til tillegg til Høyres forslag:

Etter siste setning: "øst for E-18"

Utvalget vedtok enstemmig å ta saken til orientering, og voterte således ikke over de fremsatte forslag.

UBA- 251/18 Vedtak:

Saken tas til orientering.

26.11.2018 Formannskapet:

Møtebehandling:

Bent Molvær, Frp, fremmet følgende forslag:

1. Tønsberg kommune kan ikke slutte seg til forslag til revidert RPBA. Formannskapet kan ikke akseptere retningslinjene som går ut over kravene i plan- og bygningsloven og innskrenke kommunens handlingsrom.

2. Tønsberg kommune vil peke på 2 alternative veier i prosessen videre i følgende prioritert rekkefølge:

A. Videre arbeid med RPBA avsluttes i denne omgang. Fellesnemnda for Vestfold/Telemark (jfr regionreformen) anmodes om å ta stilling til behovet for - og arbeidet med å etablere en RPBA for den nye fylkeskommunen.

B. Høringsutkastet returneres til fylkeskommunen med pålegg om å endre hele dokumentet til et rådgivende dokument. Det vil bl.a. medføre at skal-betegnelser endres til bør/an.

Rune Sjørdalen, H, fremmet følgende forslag:

1. Tønsberg og Re kommuner slutter seg til formålet med revisjon av RPBA og berømmer Vestfold fylkeskommune (VFK) for et grundig arbeid med kunnskapsgrunnlag til de to planene som vil være til stor nytte for kommunene.

2. Tønsberg og Re kommuner kan ikke slutte seg til forslag til revidert RPBA. Kommunestyret kan ikke akseptere retningslinjer som går ut over kravene i plan- og bygningsloven og innskrenker kommunens handlingsrom.

Bystyret og Kommunestyret forutsetter at:

a) Antall retningslinjer må reduseres. Hjemmelsgrunnlaget må fremkomme tydelig.

Retningslinjer utover lovens krav må endres til faglige råd.

b) Planforslaget justeres slik at det tydelig forholder seg til ansvarsfordelingen slik denne fremkommer i plan- og bygningsloven. Samtidig bør detaljeringsgraden i flere av

- retningslinjene gjennomgås med tanke på at dette er en overordnet regional plan.
- c) Revetal defineres som regionalt knutepunkt og regionalt prioritert vekstområde.
 - d) RPBA sikrer et handlingsrom for at Tønsberg/Re ved behov kan etablere kontorbedrifter i tråd med retningslinjene ved Åskryset.

SV fremmet rådmannens innstilling.

Votering:

Molværs forslag fikk 2 stemmer (Frp) og falt.

Rådmannen innstilling ble satt opp mot Sørдалens forslag. Sørдалens forslag ble vedtatt med 10 mot 1 stemme (Sv), som stemte for rådmannens innstilling.

Etter dette har formannskapet fattet følgende vedtak:

FORM- 111/18 Vedtak:

1. Tønsberg og Re kommuner slutter seg til formålet med revisjon av RPBA og berømmer Vestfold fylkeskommune (VFK) for et grundig arbeid med kunnskapsgrunnlag til de to planene som vil være til stor nytte for kommunene.

2. Tønsberg og Re kommuner kan ikke slutte seg til forslag til revidert RPBA. Kommunestyret kan ikke akseptere retningslinjer som går ut over kravene i plan- og bygningsloven og innskrenker kommunens handlingsrom.

Bystyret og Kommunestyret forutsetter at:

a) Antall retningslinjer må reduseres. Hjemmelsgrunnlaget må fremkomme tydelig.

Retningslinjer utover lovens krav må endres til faglige råd.

b) Planforslaget justeres slik at det tydelig forholder seg til ansvarsfordelingen slik denne fremkommer i plan- og bygningsloven. Samtidig bør detaljeringsgraden i flere av retningslinjene gjennomgås med tanke på at dette er en overordnet regional plan.

c) Revetal defineres som regionalt knutepunkt og regionalt prioritert vekstområde.

d) RPBA sikrer et handlingsrom for at Tønsberg/Re ved behov kan etablere kontorbedrifter i tråd med retningslinjene ved Åskryset.

05.12.2018 Bystyret:

Møtebehandling:

Bent Molvær, Frp, fremmet følgende forslag:

1. Tønsberg kommune kan ikke slutte seg til forslag til revidert RPBA. Formannskapet kan ikke akseptere retningslinjene som går ut over kravene i plan- og bygningsloven og innskrenke kommunens handlingsrom.
2. Tønsberg kommune vil peke på 2 alternative veier i prosessen videre i følgende prioritert rekkefølge:
 - A. Videre arbeid med RPBA avsluttes i denne omgang. Fellesnemnda for Vestfold/Telemark (jfr regionreformen) anmodes om å ta stilling til behovet for - og arbeidet med å etablere en RPBA for den nye fylkeskommunen.
 - B. Høringsutkastet returneres til fylkeskommunen med pålegg om å endre hele dokumentet til et rådgivende dokument. Det vil bl.a. medføre at skal-betegnelser endres til bør/kan.

Anette Viken (SV) fremmet rådmannens opprinnelige forslag, uten siste punkt:

1. Tønsberg og Re kommuner berømmer Vestfold fylkeskommune (VFK) for et grundig arbeid med RPBA og RTP, og med et kunnskapsgrunnlag til de to planene som vil være til stor nytte for kommunene.

2. Tønsberg og Re kommuner slutter seg til forslag til RPBA og RTP på følgende vilkår:

a) Roller og ansvar må komme tydeligere frem, og VKF må tydeliggjøre lovhjemmelen til å kunne fremme innsigelse til de til sammen 46 retningslinjene. Samtidig bør detaljeringsgraden i flere av retningslinjene gjennomgås med tanke på at dette er en overordnet regional plan.

b) Revetal defineres som regionalt knutepunkt og regionalt prioritert vekstområde.

Rune Sørдалen (H) fremmet følgende tilleggsforslag:

I punkt 1 og 2: Tønsberg og Re kommuner ... RPBA og RTP"

Molværs forslag fikk 5 stemmer og falt.

Innstillingen fra formannskapet ble satt opp mot Vikens forslag. Formanskapets innstilling ble vedtatt mot 2 stemmer (Sv), som stemte for SVs forslag.

Sørdalens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette har bystyret fattet følgende vedtak:

BY- 145/18 Vedtak:

1. Tønsberg og Re kommuner slutter seg til formålet med revisjon av RPBA og RTP og berømmer Vestfold fylkeskommune (VFK) for et grundig arbeid med kunnskapsgrunnlag til de to planene som vil være til stor nytte for kommunene.

2. Tønsberg og Re kommuner kan ikke slutte seg til forslag til revidert RPBA og RTP.

Kommunestyret kan ikke akseptere retningslinjer som går ut over kravene i plan- og bygningsloven og innskrenker kommunens handlingsrom.

Bystyret og Kommunestyret forutsetter at:

a) Antall retningslinjer må reduseres. Hjemmelsgrunnlaget må fremkomme tydelig.

Retningslinjer utover lovens krav må endres til faglige råd.

b) Planforslaget justeres slik at det tydelig forholder seg til ansvarsfordelingen slik denne fremkommer i plan- og bygningsloven. Samtidig bør detaljeringsgraden i flere av retningslinjene gjennomgås med tanke på at dette er en overordnet regional plan.

c) Revetal defineres som regionalt knutepunkt og regionalt prioritert vekstområde.

d) RPBA sikrer et handlingsrom for at Tønsberg/Re ved behov kan etablere kontorbedrifter i tråd med retningslinjene ved Åskryset.

Sammendrag:

Fylkestinget har vedtatt å revidere gjeldende regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) og utarbeide en regional transportplan (RTP) for første gang. Denne saken er Re og Tønsberg kommuners felles høringsuttalelsen til RPBA og RTP.

Målet med planene er å sørge for en helhetlig areal- og transportpolitikk i Vestfold som møter fremtidens behov og øker regionens attraktivitet. Vestfoldsamfunnet er som region avhengig av noen felles spilleregler for å minske konkurransen mellom byene og for å ivareta viktige verdier som kulturminner, natur og landskap.

Noen sentrale prinsipper i nytt forslag til RPBA og ny RTP:

- Hovedtyngden av all vekst skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder.
- Veksten skal primært skje innenfor de regionalt prioriterte vekstområdene: De fem største byene – Larvik, Sandefjord, Tønsberg, Horten og Holmestrand, tettstedene rundt InterCity-stasjonen – Stokke og Sande og de regionalt prioriterte næringsområdene Campus Vestfold, Torp/Sandefjord lufthavn og Larvik havn.
- Utbygging skal hovedsakelig skje innenfor de langsiktige utviklingsgrensene (LUG). Utvikling utenfor LUG skal avklares i kommuneplanen.
- Arealspredning er ikke ønskelig. Nyetableringer skal følge ABC-prinsippet.
- Planen skal balansere forholdet mellom vekst og bevaring.
- Forbud mot handelsetablering langs E-18 videreføres.
- Arealbruk som bygger opp om et redusert transportbehov og mer miljøvennlig mobilitet. Transportsystemet skal underbygge utviklingen av en kompakt by som legger til rette for en arealeffektiv utnyttelse og nyetableringer bør plasseres langs gode kollektivakser.

Gjennom å lage en RTP for Vestfold ønsker man å komme i posisjon for å bli en byregion - Vestfoldbyen - som kan inngå byvekstavtale med Statens vegvesen. For å få til en byvekstavtale med staten, må byene forplikte seg på å jobbe mot nullvekst i personbiltrafikken og få flere til å gå, sykle og reise kollektivt. Arealbruk som bygger opp om et redusert transportbehov og mer miljøvennlig mobilitet er vektlagt i byvekstavtalene.

De foreslåtte regionale planene bygger på et grundig kunnskapsgrunnlag og inneholder mange gode faglige vurderinger. Tønsberg/Re kommuner ser behovet for og verdien av RPBA og RTP. Forslaget som nå er på høring er omfattende og for flere tema for detaljert for å være et overordnet regionalt styringsverktøy.

Rådmannen anbefaler at kommunen slutter seg til regional plan for bærekraftig arealpolitikk og regional transportplan, på følgende vilkår:

- roller og ansvar i planleggingen må komme tydeligere frem
- Vestfold fylkeskommune (VFK) må tydeliggjøre lovhjemmelen til å kunne fremme innsigelse til de til sammen 46 retningslinjene i RPBA og RTP
- detaljeringsgraden i flere av retningslinjene gjennomgås med tanke på at dette er en overordnet regional plan
- Revetal defineres som regionalt knutepunkt og regionalt prioritert vekstområde.
- Tønsberg og Re skal satse på kontor og næring i og nær sine sentrumsområder (A-lokaliteter), men ber om at RPBA fortsatt sikrer et handlingsrom for at Tønsberg/Re ved behov kan etablere kontorbedrifter i tråd med retningslinjene i et begrenset omfang ved

Åskrysset.

Vedlegg:

Høringsutkast regional-plan-for-bærekraftig-arealpolitikk

Høringsbrev RPBA og regional plan for folkehelse

Høringsutkast regional transportplan

Høringsbrev regional transportplan

Innledning – hva saken gjelder:

Fylkestinget har vedtatt å revidere gjeldende regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) og utarbeide en regional transportplan (RTP). Disse planene er sammen med regional plan for folkehelse (RPFH) sendt på høring med uttalelsesfrist 3. desember.

Denne saken er Tønsberg og Re kommunes høringsinnspill til RPBA og RTP.

Høringsuttalelsen til RPFH behandles som egen sak.

Tønsberg/Re sin uttalelse til RTP ligger i punkt 1.10 om transportsystemet i dette saksfremlegget.

Som grunnlag for å utarbeide dette høringsinnspillet har det vært arrangert til sammen 4 politiske møter (2 i Re og 2 i Tønsberg), samt internt høringsmøte og faglige innspill fra de berørte fagavdelingene i kommunen.

Faktagrunnlag:

Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) er en viktig plan for Vestfold for å få en helhetlig og bærekraftig i fylket. Planen ble første gang vedtatt i 2013 etter en grundig prosess med sentrale aktører og har vært lagt til grunn for utarbeidelse av kommunale planer.

Det er første gang Regional transportplan for Vestfold (RTP) er laget. Vestfold fylkeskommune har gjennomført et meget grundig arbeid med å utarbeide planen. Regional transportplan er utarbeidet samtidig med revisjon av Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) og Regional plan for folkehelse (RPFH).

Hvorfor trenger Vestfold RPBA og RTP?

RPBA fastslår at det er to hovedgrunner til at Vestfold trenger en regional arealplan med felles spilleregler. Det ene er konkurransen mellom byene og at det er viktig med felles overordnede grep slik at ikke kommunene gjør uheldige grep som på sikt vil svekke regionen. Det andre er at Vestfold har arealer av nasjonal verdi tett på byer og tettsteder. Det gjelder matjord, naturområder og kystsoner, samt at Vestfold har svært mange kulturminner og kulturmiljøer av nasjonal verdi. Byspredning og gradvis nedbygging ses på som en trussel mot disse verdiene.

Det trengs en helhetlig areal- og transportpolitikk i Vestfold som møter fremtidens behov og øker regionens attraktivitet. Sammen med RPBA skal RTP ivareta statens krav til samordnet areal- og transportplanlegging.

Formål med RPBA-revisjon og RTP

Det ble gjennomført evaluering av gjeldende RPBA høsten 2016, og resultatene herfra er

brukt til å revidere planen.

Formålet med revisjonen har vært å oppdatere og spisse RPBA som utviklingsplan og styringsverktøy. I revidert RPBA er spesielt temaene byutvikling og næringsutvikling styrket. Antall retningslinjer er redusert fra 46 til 40 og faglige råd har erstattet noen av dem.

Innholdet i høringsforslaget til ny RPBA

Målet med RPBA er å utforme en felles forpliktende arealpolitikk som bidrar til en bærekraftig samfunnsutvikling. Planen skal avveie mellom ulike samfunnshensyn og fastlegge et langsiktig utbyggingsmønster for å gi kommunen og næringslivet større forutsigbarhet, og samtidig sikre de uerstattelige verdiene i Vestfold.

Høringsforslaget er inndelt i åtte temaområder:

1. Byer og sentrumsområder
2. Næringsutvikling
3. Handel
4. Kulturminneforvaltning
5. Naturressurser
6. Samfunnssikkerhet og beredskap
7. Folkehelse
8. Transportsystemet

I tillegg er det kapitler om roller og ansvar i planleggingen, oppfølging av planen, samt forslag til regionalt plankart. Dette plankartet inneholder forslag til regional knutepunktutvikling, med forslag om at hovedtyngden av all vekst skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder.

RPBA består av et plandokument og temakart.

Revidert RPBA avløser gjeldende plan (fra 2013) og Regional plan for handel og sentrumsutvikling i Vestfold (2009). Fra 1. januar 2020 blir Vestfold og Telemark fylke slått sammen. RPBA vil da gjelde for Vestfolds geografiske område frem til den nye regionen vedtar egne planer.

Hovedprinsipper i nytt forslag til RPBA:

- Hovedtyngden av all vekst skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder.
- Veksten skal primært skje innenfor de regionalt prioriterte vekstområdene: De fem største byene – Larvik, Sandefjord, Tønsberg, Horten og Holmestrand, tettstedene rundt InterCity-stasjonen – Stokke og Sande og de regionalt prioriterte næringsområdene Campus Vestfold, Torp/Sandefjord lufthavn og Larvik havn.
- Utbygging skal hovedsakelig skje innenfor de langsiktige utviklingsgrensene (LUG). Utvikling utenfor LUG skal avklares i kommuneplanen.

- Arealspredning er ikke ønskelig.
- Planen skal balansere forholdet mellom vekst og bevaring.
- Forbud mot handelsetablering langs E-18 videreføres.

Hva ønsker VFK svar på om RPBA fra høringsinstansene?

1. Konsentrasjon i eksisterende byer, tettsteder og utvalgte næringsområder skal bidra til å skape sosial, økonomisk og miljømessig bærekraftig i Vestfold. Er det kommentarer til de regionale prioriteringene som den regionale arealpolitikken RPBA legger opp til?
2. Kommuneark var et viktig grep i første utgave av RPBA. I denne utgaven av RPBA går vi bort fra dette, men beholder langsiktige utviklingsgrenser og tydeliggjør retningslinjene.

Fordeling av vekst og utvikling er en viktig kommunal oppgave. Nytt i denne utgaven av RPBA er forslaget om at kommunene forut for kommuneplanens arealdel, skal utarbeide overordnede prinsipper for fordeling av vekst og utvikling i en arealstrategi. Er det synspunkter på dette?

3. Fortetting og transformasjon er en viktig forutsetning for gjennomføringen av arealpolitikken i Vestfold. I RPBA foreslås det at kommunene utarbeider bystrategier for dette. Det bes om tilbakemelding på dette.
4. En intensjon med revideringen av RPBA var at planen skulle bli mer næringsvennlig.
5. Nytt i RPBA er avgrensning av nasjonale og regionale kulturmiljøer i byer og tettsteder. Er det synspunkter på dette?
6. Den nasjonale jordvernstrategien ble innskjerpet i 2015. Det ønskes synspunkter til hvordan dette er løst i revidert RPBA.
7. Handlingsprogrammet er en viktig del av oppfølgingen og gjennomføringen av RPBA.

Handlingsprogrammet som følger planen er en oppstilling av ulike tiltak som kan være aktuelle. Det vil bli utformet et eget handlingsprogram for 2019. Høringsinstansene bes gi tilbakemelding på konkrete tiltak og prosjekter som kan være aktuelle for å følge opp planen.

8. Revideringen av RPBA og RPFH har foregått i parallelle prosesser, med flere møtepunkter for medvirkning og forankring. Det bes om tilbakemelding på om de to planene er godt nok samordnet med hensyn til tema, mål og strategier.

Re og Tønsbergs høringsinnspill til planprogram/planoppstart av RPBA-revisjonen

I Tønsberg kommunes høringsinnspill til planprogrammet for RPBA ga kommunen uttrykk for støtte til hovedtrekkene for revisjonene, og at det ble ansett som positivt at VFK skulle bidra med analyser og kunnskap som kommunene har behov for. Tønsberg kommune ønsket videre at hensynssone kulturmiljø for Slagendalen og Jarlsberg skulle tas inn som et revisjonstema og at innhold og avgrensning skulle vurderes på nytt.

Fylkesrådmannen sier i sak om fastsettelse av planprogram at de 37 kulturminneområdene i RPBA ikke er oppe til revisjon. I revisjonen vil man vurdere om ordlyden i planens retningslinjer revideres, slik at det tydelig framgår at RPBA ikke er til hinder for fortsatt jordbruk.

I høringsinnspillet til Re ble det anmodet om at det utarbeides en langsiktig

utviklingsgrense for Undrumsdal og at Haugan næringsområde vest tas ut av RPBA.

Fylkesrådmannen viser i sak om fastsettelse av planprogram til at endring av LUG kan skje i forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel. Det vises til retningslinje 1.3.1 b) i gjeldende RPBA som sier at «*Langsiktige utviklingsgrenser kan justeres i rulleringen av kommuneplanens arealdel. Det forutsettes at justeringene har et lavt konfliktnivå og at det er enighet mellom kommunen, fylkeskommunen og statlige myndigheter om justeringene.*»

Når det gjelder det regionale næringsområdet Haugan, er ønsket om at Haugan vest tas ut av RPBA ivare tatt.

Rettslig grunnlag:

Plan- og bygningsloven

Forholdet til kommuneplanen:

RPBA legger føringer for kommuneplan, som vil måtte innarbeides i neste kommuneplanrevisjon som er planlagt startet opp i 2020. Det vil også legges føringer for andre kommunale planer, som f.eks. klimaplan, næringsplan, folkehelseplan, områdeplaner og liknende. (Plan- og bygningslovens § 8-3)

Vurderinger:

Vi beskriver i denne høringsuttalelsen under hvert tema kort om hva som foreslås, så en vurdering av hva det betyr for Re/Tønsberg kommuner og deretter kommunenes kommentarer med forslag til innspill.

Innledningsvis vil kommunene Re og Tønsberg rose VFK for et godt stykke arbeid, og for å løfte fokuset på bærekraftig og kunnskapsbasert planlegging for Vestfoldsamfunnet.

Roller og ansvar i planleggingen og generelt om retningslinjenes form og innhold

Fylkeskommunen er regional planmyndighet og vedtar regionale planer. Regionale planer skal gi overordnede rammer for den mer detaljerte kommunale planleggingen og legges til grunn for fylkeskommunens virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket. Regionale retningslinjer er grunnlag for fylkeskommunens saksbehandling av kommunale planforslag og gir grunnlag for innsigelse.

Fylkeskommunen har flere roller i kommunal planlegging:

- som veileder
- som rådgiver
- som samfunnsutvikler/regional utviklingsaktør.
- som myndighetsutøver, ivaretar lovpålagte oppgaver som kulturminner, barn- og unge

Hva foreslås i RPBA?

Fylkeskommunen har i de senere årene fått en tydeligere rolle som regional utviklingsaktør. I RPBA pekes det på at intensjonen med den pågående regionreformen er å styrke denne rollen. I tråd med dette har revidert RPBA et større fokus på gjennomføring og ønsker spesielt å styrke sin rolle innenfor by- og næringsutvikling. RPBA vil være fylkeskommunens grunnlag for saksbehandling av kommuneplaner og reguleringsplaner. De faglige rådene i planen angis som innspill og anbefalinger til kommunene i

utarbeidelsen av arealstrategi, bystrategi og kommuneplanens arealdel. Retningslinjene i planen skal legges til grunn for kommunens planlegging. Retningslinjene vil være fylkeskommunens grunnlag for innsigelse i oppfølgingen av planen jf. retningslinje 2 (heretter omtalt som R2).

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Plan- og bygningslovens (PBL) § 5-4 sier at «*Berørt statlig og regionalt organ kan fremme innsigelse til forslag til kommuneplanens arealdel og reguleringsplan i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde*». § 5-4 presiserer i tillegg at det alltid kan fremmes innsigelse, dersom planforslaget er i strid med bestemmelser i loven, forskrift, statlig planretningslinje, statlig eller regional planbestemmelse eller overordnet plan.

Det er jobbet lenge for at man gjennom samarbeid og gode prosesser skal redusere bruk av innsigelser. Regjeringen er opptatt av at innsigelsesmyndighetene vektlegger hensynet til lokaldemokratiet. Innsigelse fremmes kun når det er nødvendig for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser og når tidlig dialog ikke har ført frem.

En innsigelse må være knyttet direkte eller indirekte til innholdet i planforslaget og ha vesentlig betydning for vedkommende myndighets saksområde. En innsigelse skal være forankret i og begrunnet ut fra vedtatte nasjonale eller regionale mål, rammer og retningslinjer. Innsigelsen kan rette seg mot arealformål, hensynssoner med rettsvirkning og planbestemmelser i kommuneplanens arealdel og reguleringsplan.

Mange av retningslinjene i RPBA er prosessuelle, dvs. at de setter krav om utarbeidelse av strategier eller planer i forbindelse med kommuneplanprosessen. Tønsberg/Re kommuner er uenige i at manglende oppfølging av disse skal gi grunnlag for innsigelse.

Mange av retningslinjene er svært detaljerte og Tønsberg/Re mener at flere av disse begrenser kommunens handlingsrom. Disse vil derfor være vanskelig å godta for kommunene, ikke minst hvis de skal gi grunnlag for innsigelse.

Flere av retningslinjene er en gjentakelse av bestemmelser/forskrift/lov/statlige planretningslinjer som f.eks.:

- R17 om lokalisering av handel og regional planbestemmelse
- R29 om sikring av vannkvaliteten og drikkevannsforskriften
- R34 om universell utforming og teknings forskrift
- R32 om samfunnssikkerhet anses ivaretatt i PBL § 4-3

Retningslinjer som på overordnet vis sikrer at viktige nasjonale og vesentlige regionale interesser ivaretas, skal selvfølgelig være grunnlag for innsigelse.

Re/Tønsberg kommunesens kommentarer og innspill

Re/Tønsberg kommuner støtter hovedgrepene og de overordnede samfunnsmålene i RPBA og ønsker å være med gjennom den kommunale arealpolitikken til å bygge opp om disse. Det er viktig at vi har en overordnet plan med felles kjøreregler for transport- og arealpolitikken i Vestfold. Men, Re/Tønsberg kommuner har en del kommentarer og innspill til innholdet og detaljeringsnivået.

Hjemmelsgrunnlaget til retningslinjene

I følge retningslinje 2 (R2) vil samtlige retningslinjer gi fylkeskommunen hjemmel til å

fremme innsigelser til kommunale planer. Tønsberg/Re kommune anmoder derfor om at den bør enten tas ut eller nyanseres etter reglene i PBL for innsigelser samt fylkeskommunens roller og ansvarsområder.

Tønsberg/Re ber med dette om at fylkeskommunen tydeliggjør hjemmelen til å kreve innsigelse innenfor de ulike temaene i RPBA. Hva er hjemlet i annet lovverk, og hva er hjemlet direkte i RPBA? Tønsberg/Re kommune anbefaler at forhold som er sikret i bestemmelser/ forskrift/ lov/ statlige planretningslinjer vurderes tatt ut. Dersom man av pedagogiske årsaker ønsker å samle denne informasjonen i RPBA bør henvisningene til annet lovverk tydeliggjøres.

Flere av retningslinjene er for detaljerte og gir ikke nok rom for lokal tilpasning

Detaljeringsgraden til enkelte retningslinjer (og særlig beskrivelsen av hvordan de vil bli praktisert i tilhørende tekst i RPBA-rapporten) må gjennomgås.

Intensjonene bak retningslinjer er gode, men blir tidvis for detaljstyrende. De griper inn i kommunens handlingsrom og Tønsberg/Re kommune mener at retningslinjene må bli mer overordnede. Regionale planer skal gi overordnede rammer for den mer detaljerte kommunale planleggingen og kommunen anbefaler at retningslinjene endres i samsvar med dette.

Et eksempel på dette er retningslinje 7 (R7) som «*krever høy arealutnyttelse i nye og eksisterende byggeområder*». Kommunen er enig i at vi skal sikre en høy arealutnyttelse der det er grunnlag for dette. Å kreve det generelt uten forutgående analyser blir etter kommunens vurdering for lite nyansert. Tønsberg kommune har for eksempel en arealdel, Byplan og en fortettingsstrategi, som gir føringer for arealutnyttelsen. RPBA kan f.eks. heller gi et faglig råd til kommunene om å vurdere fortetting/utarbeide en fortettingsstrategi i kommuneplan eller temaplan.

Flere av de nye retningslinjene er svært detaljerte og vi oppfatter at det går ut over kravene i plan- og bygningsloven. Noen eksempler på dette er:

- R7 om arealutnyttelse (som beskrevet i teksten ovenfor)
- R10 om forbud mot flateparkering og krav til parkeringsstrategi
- Tilhørende tekst til R15 og R16 oppleves som svært detaljert (se punkt 1.4 i saksfremlegget)

Krav til planer må gjøres om til faglig råd

I retningslinjene er det krav til at kommunene skal lage følgende nye planer:

- Plan for massehåndtering (R27)
- Gatebruksplan for sentrale byområder (R35)
- Mobilitetsplan for utbyggingsprosjekt med BRA større enn 1000 m² (R38)
- Arealstrategi (for hele kommunen) (R39)

- Bystrategi (for byområdene) (R40)
- Parkeringsstrategi (R10)

Det er fornuftig med slike strategier, men det kan fort bli for omfattende og lite behovsorientert. Å lage slike planer er tids- og ressurskrevende. Tønsberg/Re kommune foreslår at retningslinjene endres til faglig råd med et mer overordnet innhold, særlig med

tanke på at R2 «truer» med innsigelse, dersom ikke arbeidet med planene følges opp.

Vi vil også minne om kravet til kommunal planstrategi i plan- og bygningsloven som er kommunens verktøy for å avklare planbehovet. Hensikten med denne er å planlegge etter behov og ikke planlegge for å planlegge. Dette er spesielt viktig i en hardt presset kommuneøkonomi hvor det er utfordrende å sette av penger og ressurser til planlegging. Kommunene selv er best skikket til å vurdere sitt planbehov opp mot tilgjengelige ressurser. Tønsberg/Re kommune mener derfor at disse retningslinjene som krever gjøres om til faglige råd om at f.eks. kommunene skal vurdere behovet for de ovenfornevnte planene gjennom kommunal planstrategi/planprogrammet til kommuneplan. I prosessen med planstrategi/planprogram vil regionale myndigheter involveres og få mulighet til å komme med innspill.

Forslag til plankart med regionalt prioriterte vekstområder

Hva foreslås i RPBA?

Dette plankartet inneholder forslag til regional knutepunktutvikling, med forslag om at hovedtyngden av all vekst skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder. Følgende vekstområder prioriteres fra regionalt hold:

- De fem største byene – Larvik, Sandefjord, Tønsberg, Horten og Holmestrand
- Tettstedene rundt InterCity-stasjonene – Sande og Stokke
- De strategisk viktige næringsområdene Campus Vestfold, Torp/Sandefjord lufthavn og Larvik havn

Retningslinje R1 sier at «veksten i Vestfold primært skal skje innenfor disse områdene».

Og R2 sier at RPBA og dette kartet «skal legges til grunn for statens, fylkets og kommunenes planlegging og prioritering i regionen og for vurdering av planforslag». På kommunalt nivå foreslås det at denne regionale arealstrategien følges opp gjennom en arealstrategi som skal gi oversikt over mål og strategier for hele kommunen, og en bystrategi som skal ta for seg den prioriterte byen/tettstedet i kommunen.

Retningslinjene R3-R7 handler om hvordan den regionale arealstrategien skal følges opp i kommunene ift. hvor og hvordan vekst og utviklings skal skje. Det presiseres her at utvikling utenfor langsiktig utviklingsgrense skal avklares i kommuneplan, og at kommunen skal styre arealbruk etter behov. Det gis et faglig råd om at bør kommunene vurdere arealer som har vært avsatt til utbyggingsformål i åtte år eller lenger uten at noe utvikling har skjedd.

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Tønsberg by er tatt inn som et naturlig knutepunkt i Vestfold og Tønsbergregionen.

Revetal er ikke foreslått som et knutepunkt. Begrunnelsen er at Revetal ikke er en stasjonsby tilknyttet InterCity-satsingen.

I gjeldende RPBA er følgende regionale næringsområder nevnt:

- Slagen energipark
- Rygg/Taranrød
- område for næringsmiddelindustri på Ås
- Barkåker
- Hauan (er nå tatt ut)
- Bentsrud (Holmestrand/Re)

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Re/Tønsberg støtter prioriteringen av de største byene og tettstedene som oppfattes som knutepunkt, samt at fylkeskommunen satser på noen strategisk viktige næringsområder.

Men, Re/Tønsberg er sterkt uenig i at Revetal ikke er del av denne strukturen og vil spille inn Revetal inn som et knutepunkt som skal være en del av de regionalt prioriterte vekstområdene i Vestfold. Dette fordi:

- Revetal er i dag et velfungerende sentrumsområde, med et betydelig omland.
- I tidligere fylkesplaner ble to områder trukket fram som viktige regionale sentra, nemlig Andebu sentrum og Revetal. Fram til nå har også Revetal hatt status som et knutepunkt for kollektivtrafikk og regionalt handelsområde.
- Ved tusenårsskiftet laget Våle og Ramnes en felles kommunedelplan for Revetal/Brår. Den skisserte hvordan en tenkte seg den videre utvikling av Revetal-området. Revetal har en områdeplan for sentrum i 2012 som angir rammer for fremtidig utvikling.
- Revetal er et naturlig knutepunkt for aksene øst-vest (på vei til Vestlandet, «fjellet») og byer som Kongsberg og Notodden). Revetal ligger på alternativ rute med bil til Oslo som mange bruker, ikke minst de som skal fra Telemark til hovedstadsregionen. Tidligere gikk bussforbindelsen til Oslo fra Vestfoldbyene via Revetal.
- Revetal vil få en viktig plass i den nye storkommunen Tønsberg, og aksene Revetal-Tønsberg sentrum vil være sentral. På Revetal skal det fortsatt både være offentlige arbeidsplasser og vekst i tjenestetilbud, handel og befolkning (jf. vedtatt sentrumsplan).
- Revetal hadde i 2. kvartal 2018 klart størst vekst i befolkningsantall i hele Vestfold.
- Omsetningstall for bedrifter på Revetal for 2017: kr. 1 112 200 00.

Revetal som trafikkknutepunkt

Revetal er i egenskap av sin geografiske plassering et viktig trafikkknutepunkt. Det er også delvis forklaringen på de gode omsetningstall til forretningene her. Revetal er «på veien til» mange steder. I tillegg er det bygd opp mange kvalitativt gode forretninger med et godt kundegrunnlag, som gjør at mange ønsker å ta en stopp eller reise hit for å handle.

Rådmennene i Re og Tønsberg er redd for at man ved å plassere Revetal på utsiden av de prioriterte vekstområdene, så vil man for eksempel ikke få regionale/statlige midler til å satse på miljøvennlig transport og kollektivtrafikk. Denne redselen underbygges av R11 om knutepunktutvikling som sier at det skal satses på det kollektive i stasjonsbyer/tettsteder, samt Horten busstasjon. Revetal sentrum bør inn som en del av kollektivsatsingen i Vestfold. Revetal er i dag bilbasert, og det er derfor et stort forbedringspotensial ved å satse på Revetal som et knutepunkt.

Revetal som arbeidsplass

Høringsutkastet til RPBA peker på at det offentlig må legge viktige funksjoner til sitt tettsted. Det er opp gjennom årene gjort nettopp det når det gjelder Revetal sentrum. Revetal barnehage ble bygd i 1999 med nytt trinn i 2001. Røråstoppen barneskole var på plass i 2003. Kommunehuset ble reist i 2005. Den eldre barnehagen på Brår ble påbygd i 2006. Helsehuset, hvor all heldøgns pleie er samlet ble innflyttet i 2014. Ny ungdomsskole sto ferdig i 2017. Tilhørende idrettshall og svømmehall åpnes nå i høst. Biblioteket flyttes til Revetal ved årsskiftet og inn i leide lokaler, med mulighet for seinere kjøp. Til sist arbeides det med forprosjekt til et Ungdomshus. Dette bidrar til at vi har ca. 550 kommunale arbeidstakere på Revetal. Legger vi til det næringslivet genererer av arbeidsplasser kommer vi totalt opp i 1.400 arbeidsplasser på Revetal i dag.

Det kan se ut som slik høringsutkastet foreligger at det ikke vil være tillatt med kommunale tjenester og virksomheter rettet mot publikum eller med mange arbeidsplasser (R9). I nye Tønsberg kommune er det vedtatt at offentlig kommunale arbeidsplasser fortsatt skal være lokalisert på kommunehuset på Revetal. Hvordan skal nye Tønsberg kommune da forholde seg til denne retningslinjen i RPBA?

Det anmodes på det sterkeste om at Revetal blir tatt inn både som et kollektivknutepunkt i R11 og som et regionalt prioritert vekstområde i RPBA og Vestfold.

1.

Byer og sentrumsområder

Hva foreslås i RPBA?

Det er gjennomført byregnskap for de fem byene Holmestrand, Horten, Tønsberg, Sandefjord og Larvik. Hensikten er å få en bedre oversikt over utfordringene og mulighetene i byene slik at innsatsen kan tilpasses den enkelte by. Byregnskapene tar utgangspunkt i det historiske handelssentrum og gangbare avstander. 5 minutters gangavstand tilsvarer 400 meter, 10 minutters gange utgjør 800 meter. De gir en oversikt over status på arealer, befolkningstetthet, antall spisesteder, aktive fasader, antall parkeringsplasser osv.

Innunder kapitlet i RPBA om byer og sentrumsområder er det retningslinjer knyttet til lokalisering i bysentrene (R8) og plassering av offentlige formål og virksomheter (R9).

Det er tatt inn et faglig råd som skal sikre funksjonsblanding i sentrum. Dette kommer som et resultat av at man i kunnskapsgrunnlaget til RPBA ser at det er lite A områder i og nær bysentrum og at det kan se ut som om boliger til en viss grad står i fare for å fortrenge næringseiendommer i byen.

RPBA foreslår gjennom R10 parkering av det ikke skal etableres nye områder for flateparkering innenfor 5-minuttersbyen. Det anbefales også at det utarbeides en strategi for parkering i bysentrene. Bilene bør samles i parkeringshus, og kommunen skal her ta en aktiv rolle.

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Tønsberg kommune roser fylkeskommunen for å ha utarbeidet disse byregnskapene. Dette er et godt redskap som gjør det mulig å sammenliknes seg mot de andre Vestfoldbyene, samt følge med på om utviklingen av Tønsberg og Vestfold skjer i henhold til målsetningene våre. For eksempel viser byregnskapet at befolkningsveksten i Tønsberg sentrum øker gjennomsnittlig med 3 % per år mot 1,3 % i kommunen for øvrig. Det indikerer at utviklingen skjer i tråd med Tønsberg kommunes mål om at 50 % av alle nye boliger skal etableres i bysentrum.

For Tønsberg sin del så ser vi gjennom byregnskapet tydelige indikasjoner på at det kan se ut boligbyggingen fortrenger andre formål i sentrum, særlig kontor og næring. Det er i dag mer lønnsomt på kort sikt å bygge bolig og selge det, fremfor langsiktige eieravtaler til kontor/forretning. Tønsberg kommune har derfor allerede nå i sin revisjon av Byplan tatt inn en bestemmelse som sikrer denne variasjonen innenfor sentrumsformål.

I forhold til nye Tønsberg kommune vil planlagt organisering av ny kommune med offentlige arbeidsplasser og tjenester lokalisert på Revetal og i Tønsberg sentrum være i strid med R9. Se punkt 1.2 (i dette saksfremlegget) for Tønsberg/Re sitt innspill til denne retningslinjen.

Tønsberg kommune har mye overflateparkering i bysentrum. Gjennom Byplan er det lagt opp til minimumskrav (og maksimumskrav) til parkering med mulighet for frikjøp av parkeringsplasser hvor midlene går til å delfinansiere parkeringshus sentralt i Tønsberg. Dette vil på sikt vil bidra til å minske antall flateparkeringsplasser. Parkeringshusenes plassering er også pekt ut gjennom Byplan. I regionalt prioriterte byer og tettsteder anbefales det at kommunene innarbeider maksimumskrav til parkering. Dersom Tønsberg kommune skulle ha fulgt dette faglige rådet vil det undergrave dagens ordning for å rydde opp i og bedre parkeringsforholdene i Tønsberg sentrum.

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Re/Tønsberg kommuner er kritisk til at RPBA gjennom R10 skal legge en generell begrensning på flateparkering i 5-minuttersbyen, og samtidig stille krav til parkeringsstrategi. Dette bør være opp til kommunen og vurdere både planbehovet og type parkeringsplasser i sitt eget sentrum. Tønsberg kommune er enig i grunntankene og foreslår at dette gjøres om til faglig råd. Det kan være lokale behov (som for eksempel middelaldergrunn i nesten hele sentrumsområdet) som gjør at det i visse tilfeller må etableres nye parkeringsplasser på bakkeplan i en by.

Faglig råd om maksimumskrav innenfor regionalt prioriterte sentrumsområder bør også nyanseres.

Næringsutvikling

Hva foreslås i RPBA?

De viktigste næringsområdene som pekes ut er de fem største byene, Torp, Campus Vestfold og Larvik havn. I tillegg kommer de regionalt viktige næringsområdene Slagen energipark, Rygg (Taranrød) og Ås-området, alle i Tønsberg. Det pekes også på at flere viktige funksjoner knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap er lokalisert i Vestfold.

Undersøkelser og analyser i forbindelse med Regional plan for verdiskaping og innovasjon har vist at verdiskapingen i Vestfold er lavere enn gjennomsnittet i landet. I et regionalt perspektiv er det viktig at det samlede tilbudet i Vestfold er attraktivt. Riktige næringsarealer er et av flere virkemidlene, og analyser over ledig næringsareal viser at Vestfold samlet sett har store arealreserver for bedrifter med stort transport og arealbehov (B- og C- lokaliteter), og disse befinner seg ofte i nærheten av E18). Mens det er svært få arealer til bedrifter med mange ansatte og besøkende (A-lokaliteter) i byer og tettsteder. RPBA foreslår gjennom et faglig råd at behovet for næringsarealer skal styres og vurderes gjennom areal- og bystrategi, og

I R15 sier at det ved lokalisering av næringsvirksomhet skal tas hensyn til antall ansatt og besøkende til bedriften. Denne retningslinjen fremstår likt som ABC-prinsippet. Kontorarbeidsplasser deles inn i 3 underkategorier; 1) kontor med administrasjon og/eller produktutvikling knyttet til produksjonsbedrifter 2) større kontoretableringer knyttet til administrasjon og/eller produktutvikling knyttet til produksjonsbedrifter 3) Kontor med lokal eller regional tjenesteyting.

Videre angir R16 regler for lokalisering av kontorarbeidsplasser. Der hovedregelen er at kontorarbeidsplasser skal lokaliseres i byområdene ved transportknutepunkt. De skal i utgangspunktet ikke lokaliseres langs E18. Unntak fra denne hovedregelen kan vurderes for større kontoretableringer rettet mot et nasjonalt eller internasjonalt marked. Som større kontoretableringer regnes bedrifter med et nasjonalt eller internasjonalt markedsområde, med 100 eller flere ansatte og et arealbehov på 5000m² eller mer.

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Tønsberg kommune vil fremover ha hovedprioritet på å utvikle og få frem A-lokaliteter i og nær Tønsberg sentrum og på Revetal, særlig med tanke på kontorbedrifter som ønsker å etablere seg sentralt og bymessig med kort vei til kollektivknutepunkt. Kommunen tror at på lang sikt er det mest attraktivt for bedriftene likesom det styrker opp om bylivet og klima/miljø.

Men, kommunen ser på kort sikt og på grunn av mye båndlagte områder i og nær Tønsberg sentrum at det vil være behov for å kunne etablere kontorbedrifter i et begrenset omfang langs E18 ved Åskrysset. Gjeldende RPBA omtaler Ås-området (øst for E18). Her er det tegnet inn langsiktig utviklingsgrense og RPBA sier at en eventuell endring av arealformål som kan legge til rette for kontorvirksomhet utredes og vurderes i kommuneplanens arealdel.

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Tønsberg/Re kommuner støtter et stramt hovedgrep om lokaliseringen av kontor som i R16, men vil samtidig påpeke at unntaket fra hovedregelen vil være vanskelig å håndheve for kommunene.

For å kunne tilby noen lokaliteter for større kontorbedrifter med behov for nærhet til E18 i Re/Tønsberg er området rundt Åskrysset, sammen med Sem og Barkåker områder hvor

nye Tønsberg kommune fortsatt vil ha et handlingsrom til å etablere bedrifter innenfor kontorsegmentet. Åskrysset ligger i aksen Tønsberg sentrum – Revetal sentrum med god mulighet for kollektivdekning.

Tønsberg og Re vil også be om at spesifiseringene knyttet til hva som regnes som kontorbedrift og typer kontorbedrifter til R15 ikke detaljeres i den grad som er gjort. Her kan det være mange individuelle forskjeller annet enn det forholdet som her er angitt, som bør kunne være akseptabelt. Og igjen vil vi rette kritikk til at det også her være nær umulig for kommunene å kontrollere og holde styr på dette.

Handel

Hva foreslås i RPBA?

Regional plan for handel og sentrumsutvikling i Vestfold er innarbeidet i denne utgaven av RPBA. Grunnprinsippene fra tidligere plan videreføres: Handelsvirksomhet skal i utgangspunktet avklares i kommuneplanens arealdel og/eller i kommunedelplan på bakgrunn av en handelsanalyse for kommunen og forbudet mot handel langs E18 videreføres.

Det legges opp til to typer områder for handel: sentrumssoner i regionalt prioriterte byer/tettsteder og andre områder for handel.

Senterstrukturen som følger av den regionale planen fra 2009 er foreldet ettersom det nå er etablert nye kommuner i Vestfold. Kommunene må definere ny senterstruktur med det antall nivåer som er hensiktsmessig. Soner for handel (sentrumssoner med sentrumsformål) skal defineres og avgrenses i utstrekning. Hvor mye handel som kan tillates i de ulike sentrene skal baseres på en handelsanalyse for kommunen. Handel i den øvrige senterstrukturen fastlegges nå som andre områder for handel. Dette skal gjøres i samråd med fylkeskommunen.

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Innenfor handel ligger det en oppgave til de nye kommunene om å gå gjennom senterstruktur og områder for handel for de nye storkommunene.

Revetal er i gjeldende RPBA definert som regionalt viktig handelsområde, og har de seneste årene utviklet seg i tråd med dette. Revetal som i forslag til RPBA ikke er definert som et regionalt knutepunkt vil være i strid med R18 a) som sier at «handelsetableringer eller utvidelser skal ikke lokaliseres eller få et slikt omfang at de konkurrerer med handel i de regionalt prioriterte by- og tettstedene eller medfører en vesentlig økning av trafikk med personbil».

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Prinsippene som skal legges til grunn for senterstruktur og handel (i R17 - R20) er kjente og støttes av Tønsberg/Re, men under forutsetning av at Revetal defineres som regionalt knutepunkt og ikke vil være i strid med f. eks R18 a) som beskrevet i punkt 1.5.2 ovenfor.

Tønsberg/Re spiller derfor inn Revetal inn som regionalt prioritert tettsted/sentrumsområde (se punkt 1.2 i dette saksfremlegget). Det er viktig i forhold til å legitimere dagens situasjon og muliggjøre videre utvikling av Revetal som handels- og sentrumsområde også som en del av en større Tønsberg kommune.

Kulturminneforvaltning

Hva foreslås i RPBA?

RPBA med tilhørende temakart viser hvilke kulturmiljøer Vestfold fylkeskommune som regional kulturminnemyndighet prioriterer. Kulturmiljøene i temakart til RPBA har alle høy nasjonal og/eller regional kulturminneverdi. Kulturmiljøene er lokalisert både innenfor og utenfor langsiktige utviklingsgrenser (LUG), og har ulik karakter. Hvilke vernehensyn som vektlegges i de ulike områdene, varierer ut fra kulturmiljøenes karakter.

Det har i denne revisjonen av RPBA vært fokus på kulturmiljøer innenfor LUG. Kulturmiljøer utenfor LUG er ikke revidert.

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Tønsberg kommune har vært aktivt med i arbeidet med å avsette kulturmiljøsoner innenfor LUG. Alle kulturmiljøene (unntatt Markveien/Grevinneveien) som foreslås innenfor LUG er i samsvar med kulturmiljøer kommunen allerede har i gjeldende planer, eller som er foreslått inn i pågående revisjon av arealdel/Byplan.

I tillegg til gjeldende bevaringsområder innenfor byplanområdet, er områder for helhetlig bevaringsverdig bygningsmiljø i Enggaten, Markveien og Husvikåsen foreslått som kulturmiljøer med nasjonal og regional verdi i RPBA. Området i Markveien/Grevinneveien er ikke helt samsvarende med foreslått område i kommuneplan.

Det er ikke foreslått noen nye kulturminnesoner i dagens Re kommune.

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Området i Markveien samsvarer ikke med foreslått område i kommuneplan. RPBA har tatt med seg hele Markveien, mens kommunen kun har tatt med Markveien 20-24 i øvre del, og Markveien mellom Grevinneveien og Furuveien i nedre del. Dette bør Tønsberg kommune og VFK ha dialog om.

Det gis ikke gjennom RPBA en oversikt over enkeltstående bygg og anlegg som er fredet eller har tilsvarende høy verneverdi. En registrering av disse i en «gul liste» slik som fagrapporten foreslår ville være et veldig godt hjelpemiddel og gi økt forutsigbarhet. Disse «enslige» kulturminnene kan være vanskeligere å fange opp i en byggesak/planprosess.

Som VFK kjenner til, så har Tønsberg kommune gjennom høringsinnspill til RPBA spilt inn et ønske om å få vurdert kulturmiljøsonene for Slagendalen og Jarlsberg på nytt i RPBA-revisjonen. Når dette ikke ble tatt med som revisjonstema i RPBA, så har Tønsberg kommune vedtatt å ta sonene ut av arealdelen i pågående revisjon. Den saken avgjøres gjennom kommuneplanprosessen, og den saken kommenteres derfor ikke ytterligere her.

Naturressurser

Hva foreslås i RPBA?

RPBA sier at temakartene skal være grunnlaget for arbeid med arealplaner på alle nivå, og at det forutsettes at planforslag utarbeides med et lavt konfliktnivå med nasjonale og regionale interesser (R23). Hensynet til dyrka og dyrkbar mark sikres ytterligere i tråd med statlige føringer i R24 om jordvern og R25 krav til matjordplan. I tillegg foreslås et faglig råd om at kommunene skal vurdere om eksisterende byggeområder på dyrka og dyrkbar mark som ikke er tatt i bruk, kan tilbakeføres til LNF.

R27 om håndtering av overskuddsmasser stilles det krav til plan for dette i forbindelse med

kommuneplanrullering, samt at bestemmelser innarbeides i kommuneplanens arealdel.

R28 om mineralressurser pekes det på steinindustriens behov, og at man skal forebygge konflikter med andre arealformål.

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Se neste punkt.

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Tønsberg/Re er opptatt av å nå jordvernmålene og støtter opp om faglig råd om at kommunene oppfordres til å vurdere eksisterende byggeområder som ikke er tatt i bruk (og som kanskje i tillegg ikke bygger opp om andre samfunns mål) tilbakeføres til LNF. Samfunnets behov for sikker matforsyning bør være viktigere enn at det ligger store «arealreserver» i gjeldende planer.

R28 om steinressurser er utformet for å sikre en ressurs og en industri. Her savner Tønsberg/Re det bærekraftige perspektivet som gjennomsyrrer resten av RPBA og krav til en god utnyttelse av byggeråstoff, f.eks. gjennom krav til reduksjon av forbruk/gjenbruk slik at denne ressursen varer enda lenger.

Både når det gjelder massehåndtering og steinressurser, kunne Tønsberg/Re faktisk tenke seg at det regionale tok en større rolle som bør nedfelles i RPBA. F.eks. gjennom å lage en regional planer, og komme med aktuelle områder, faglige råd til hvilke bestemmelser som bør stå om dette i kommuneplan som igjen stiller krav til reguleringsplan. Tønsberg kommune har fått god bistand av regiongeologen hos VFK og Norges geologiske undersøkelser (NGU) til å utarbeide og utrede steinressursene i kommunen med tanke på fremtidig utvinning og sikring av disse ressursene.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Hva foreslås i RPBA?

Aktsomhetskartet (kvikkleire, flom og stormflo) og fylkesROS for Vestfold 2017 skal brukes som en del av grunnlaget for å vurdere risiko og sårbarhet ved valg av arealer til utbyggingsformål. Det forutsettes at detaljerte undersøkelser og konsekvensvurderinger brukes i kommunens arealplanlegging.

Klimaendringene trekkes særlig frem som en faktor som særlig føre til behov for tilpasning i forhold til ekstremnedbør og økte problemer med overvann, havnivåstigning og stormflo, endringer i flomforhold og skred.

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Tønsberg/Re anser ikke at RPBA kommer med noe nytt i forhold PBL § 4-3 om krav til risiko og sårbarhetsanalyse.

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Dette er et eksempel på at RPBA bør henvise til plan- og bygningsloven og f. eks. å fortelle oss om RPBA går lenger enn loven.

Folkehelse

Hva foreslås i RPBA?

Regional plan for folkehelse skal fremme helse og trivsel for alle, og bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller. Planen retter seg mot hele befolkningen, med intensjon om å utjevne sosiale helseforskjeller. Denne planen er også ute på høring og det vil bli gitt en egen høringsuttalelse til denne.

Folkehelseplanen har fire samfunns mål for Vestfold:

1. Folkehelseperspektivet er tydelig og prioritert innenfor alle samfunnsområder.
2. Nærmiljø og lokalsamfunn utvikles kontinuerlig som ressurser for helse og trivsel.
3. Innbyggerne i Vestfold opplever trygghet og tilhørighet, og mulighet til å bidra i samfunnet.
4. Vilklårene for helsefremmende levevaner er forbedret.

RPBA legger premisser for utviklingen av de fysiske omgivelsene i Vestfold, og har derfor en viktig rolle i fylkeskommunens arbeid for å fremme folkehelsen. RPBA skal blant annet sikre kvalitet i byene og tettstedene, tilgang til regionale rekreasjonsarealer, ivareta miljøverdiene i fylket og skape økt robusthet og samfunnssikkerhet. RPBA bygger på kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse. Retningslinjene i planen skal sikre at den kommunale planleggingen også ivaretar dette.

R33 om folkehelse sier at: «all planlegging skal fremme hensynet til befolkningens helse og trivsel, og motvirke sosiale helseforskjeller. Aktører i Vestfold med ansvar for utarbeidelse av arealplaner skal bidra til at områders sosiale bærekraft ivaretas. Dette gjøres ved å:

- Ivareta prinsippet om universell utforming
- Gjennomføre åpne, brede og tilgjengelige medvirkningsprosesser for innbyggere
- Vektlegge helsefremmende kvaliteter i nærmiljøet som ressurser for alle»

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Det betyr at Tønsberg/Re må fortsette å følge opp dette i kommunale planer, samt jobbe tverrfaglig og målrettet med å gjøre folkehelse til en integrert del av alt Tønsberg/Re gjør og leverer av kommunale planer og tjenester.

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Regional plan for folkehelse har blitt utformet gjennom regelmessig møter i fylket hvor det hele veien har vært medvirkning fra kommunene. Tønsberg og Re kommuner har deltatt i dette arbeidet og kommet med innspill underveis. Etter Re/Tønsberg kommunes syn samsvarer innholdet i RPBA godt med regional plan for folkehelse.

Transportsystemet og innspill til Regional transportplan (RTP)

I dette punktet er det et kombinert innspill til RPBA's transportkapittel og RTP. RTP består av et solid kunnskapsgrunnlag og målsetninger for transportsystemet i Vestfold. Planen skal legge til rette for felles strategier og mål som er basert på de analyser og vurderinger som er gjort i planen, og skape enighet om hvilke virkemidler som skal tas i bruk for å nå målene.

Noe av det man ønsker å oppnå med å lage en RTP for Vestfold er å komme i posisjon for å bli en byregion - Vestfoldbyen - som kan inngå byvekstavtale med Statens vegvesen. Der er det store sentrale økonomiske midler man kan få tilgang til hos Statens vegvesen. For å få til en byvekstavtale med staten, må byene forplikte seg på å jobbe mot nullvekst i personbiltrafikken og

få flere til å gå, sykle og reise kollektivt. Arealbruk som bygger opp om et redusert transportbehov og mer miljøvennlig mobilitet er vektlagt i byveksttalen

Hva foreslås i RPBA / RTP?

Det overordnede samfunns målet for Vestfoldbyene som foreslås i RTP er: «et miljøvennlig, sikkert og effektivt transportsystem som fremmer folkehelse, by- og tettstedsutvikling, næringsutvikling og en bærekraftig arealutvikling».

Transportsystemet er ett av flere virkemidler fylkeskommunen som regional utviklingsaktør skal utvikle og forvalte i samarbeid med andre aktører i fylket.

Hovedutfordringene for utvikling av transportsystemet i Vestfold kan knyttes til tre perspektiver:

- Et mer effektivt, miljøvennlig og sikkert transportsystem
- Reduserte negative virkninger fra transport
- Tilstrekkelig med midler til å utvikle transportsystemet

I Vestfold har vi et konsentrert bosettingsmønster og korte avstander gjør at potensialet for mer miljøvennlige reisevalg er stort. Likevel foregår hoveddelen av persontransport med personbil. Reisevaneundersøkelsen fra 2013/14 viser at bilandelen har økt fra 2005 og til i dag.

Det skal lages miljøvennlige løsninger som forbedrer transportnettet for myke trafikanter og kollektivtrafikken. Transportsystemet skal underbygge utviklingen av en kompakt by som legger til rette for en arealeffektiv utnyttelse og nyetableringer bør plasseres langs gode kollektivakser. Nyetableringer skal følge ABC-prinsippet.

Det foreslås også i RTP 6 retningslinjer hvis hensikt er å gi føringer for utvikling av transportsystemet, slik at regionens felles målsettinger nås. Disse er:

1. Kollektivforbindelser skal styrkes
2. Parkeringsstrategi (tilsvarende R10 i RPBA)
3. Transportløsninger og kollektivknutepunkt i byområder (tilsvarende R35 i RPBA)
4. Sammenhengende, trygt og tydelig nett for gange og sykling
5. Utvikling av veinett
6. Mobilitetsplaner for utbyggingsprosjekter og nyetableringer (tilsvarende R38 i RPBA)

Hva betyr dette for Re/Tønsberg?

Det stilles krav til at kommunene skal utarbeide parkeringsstrategier i tråd med føringene i RTP og RPBA. Videre stilles det krav til at kommunene skal utarbeide gatebruksplaner for sentrale byområder (med tilbud om bistand fra fylkeskommunen og Statens vegvesen). Knutepunkt knyttet til nye stasjonsområder skal planlegges i samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunen og transportetatene.

Det foreslås som et krav at det for utbyggingsprosjekter med BRA større enn 1000 m² skal det utarbeides mobilitetsplaner. Utarbeidelse av en mobilitetsplan foreslås som en del av konsekvensanalysen i planprosessen. Kravet om utarbeidelse av mobilitetsplaner skal forankres i kommuneplanens arealdel.

Tønsberg kommune er medlem i Bypakke Tønsbergregionen og har allerede laget en Gatebruksplan for Tønsberg med bred medvirkning i utarbeidelse av planen. Interkommunal kommunedelplan for gange, sykkel og kollektivtransport (GSK) er under utarbeidelse for fremtidig utforming av et miljøvennlig transportnett som ivaretar de myke trafikanter på en god måte. Den interkommunale kommunedelplanen for GSK er avhengig av at det velges ny fastlandsforbindelse til Nøtterøy før den kan ferdigstilles. Disse planene er laget i tråd med

samfunns målet for RTP.

Re/Tønsberg kommunes kommentarer og innspill

Tønsberg/ Re støtter opp om de overordnede målene som foreslås i RTP og den jobben som nå gjøres for å få til en byvekstavtale i Vestfold.

Tønsberg/Re har kommentarer til innholdet i planen for parkeringsnormer i sentrumssoner og krav til utarbeidelse av parkeringsstrategi (R10, se punkt 1.2 i dette saksfremlegget) og ønske om satsing på kollektivdekningen til Revetal som Re/Tønsberg mener må være både et trafikknutepunkt og regionsenter (se punkt 1.3 i dette saksfremlegget).

Planene ovenfor for Gatebruksplan og Interkommunal kommunedelplan for GSK gir føringer til fremtidig utvikling av transportnettet i Tønsberg. Økonomien setter begrensninger for hvor raskt dette kan gjennomføres, og som det også pekes på i RTP er vi avhengig av samarbeid med andre aktører for å få midler til gjennomføring av miljøvennlige veiprosjekter i regi av forskjellige tiltakshavere. Føringerne i RPBA og RTP er i hovedtrekk i samsvar med Tønsberg/Re sine prioriteringer.

Innspill til handlingsprogram RTP

Det foreslås en rekke tiltak og resultatmål i handlingsprogrammet til RTP for å sikre måloppnåelse. Tønsberg kommune har ikke noe å tillegge foruten at vi mener at det bør være fokus på gjennomføring.

Handlingsprogram RPBA

Forslag til handlingsprogram for 2019 er vedlagt RPBA. Det foreslås mange fornuftige grep, og det er et fokus på bistand til kommunene for å oppnå målene i RPBA og økt fokus på gjennomføring anses som meget positivt. Tønsberg kommune har fått gjennomført et verdifullt arbeid med å utarbeide et kunnskapsgrunnlag for å bevare og ivareta viktige helhetlig bevaringsverdige bygningsmiljø i kommunen som følge av forrige års tildeling. I år kommer vi til å søke igjen, på midler og bistand til å utarbeide en areal- og bystrategi for nye Tønsberg kommune. Det er viktig for kommunene med felles kunnskapsgrunnlag og kunnskapsdeling, så at dette også er inkludert i handlingsprogrammet anses som positivt.

Alternative løsninger:

Økonomiske konsekvenser:

Konsekvenser for næringsutvikling:

Helse- og miljøkonsekvenser:

Konsekvenser for folkehelse:

Konsekvenser for barn og unge:

Konsekvenser for sammenslåingen Re og Tønsberg:

Konklusjon:

De to regionale planene bygger på et grundig kunnskapsgrunnlag og inneholder mange gode faglige vurderinger. Tønsberg/Re kommuner ser behovet for og verdien av en regional plan for bærekraftig areal og en regional plan for transport. Forslaget som nå er på høring er omfattende og for flere tema for detaljert for å være et overordnet regionalt styringsverktøy.

Rådmannen anbefaler at kommunen slutter seg til regional plan for bærekraftig arealpolitikk og regional transportplan, på de vilkår som framgår i vedtaket og denne saksfremstillingen.

Videre behandling:

Denne saken med høringsinnspillet skal behandles i kommunestyret i Re og Bystyret i Tønsberg før vedtaket og høringsuttalelsen sendes til Vestfold fylkeskommune for videre behandling.

Tønsberg, 09.11.18

Geir Viksand
rådmann

Anne Beate Hekland
virksomhetsleder